

Sprawozdanie ze spotkania założycielskiego Koalicji na Rzecz Pomologii, które odbyło się 12 stycznia 2010 r

W dniu 12 stycznia 2010 w Sali konferencyjnej Urzędu Marszałkowskiego odbyło się spotkanie założycielskie Koalicji na Rzecz Pomologii. Celem spotkania było podpisanie aktu porozumienia, zawierającego strategię Koalicji. Niestety nie doszło do podpisania aktu. Byłem zupełnie zaskoczony obrotem sprawy. Wszelkie zapisy w strategii były efektem naszej pracy intelektualnej, działań proceduralnych i dyplomatycznych, trwających ponad 4 lata. Praca ta polegała na zebraniu dużej ilości danych, informacji, opracowaniu „studium zasobów kulturowych i przyrodniczych w gminie Prószków”, złożeniu wniosków z załączonym studium o opinie odnośnie naszych założeń, dotyczących utworzenia ogrodu botanicznego w Pomologii. Wnioski o opinie skierowaliśmy do Państwowej Rady ochrony Przyrody, do Wojewody Opolskiego, do departamentu polityki regionalnej i przestrzennej, Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody, Starosty Opolskiego i Burmistrza Prószkowa. Od wszystkich stron uzyskaliśmy pozytywne opinie. W związku z tym postanowiliśmy powołać Koalicję na Rzecz Pomologii i opracowaliśmy projekt strategii koalicji na bazie zebranych informacji i opinii. Ponadto przy sporządzaniu projektu strategii, jako wykwalifikowani przyrodnicy kierowaliśmy się zapisami ustawodawstwa polskiego, dotyczącego ochrony przyrody, ochrony środowiska oraz planowania przestrzennego. **Projekt strategii przedstawiliśmy na piśmie w lutym 2009 r. Wojewodzie Opolskiemu, Staroście Opolskiemu oraz Burmistrzowi Prószkowa, prosząc o wyrażenie swojego stanowiska w celu weryfikacji zapisów w projekcie. Uzyskaliśmy pozytywne opinie od wszystkich stron bez żadnych uwag co do założeń strategii.** Uznaliśmy za oczywiste, że projekt nie budzi zastrzeżeń i postanowiliśmy zorganizować spotkanie założycielskie Koalicji na Rzecz Pomologii, gdzie miał być podpisany akt porozumienia zawierający wcześniej ustalone zapisy. Akt nie został podpisany w wyniku zaistniałego na spotkaniu nieporozumienia. Myślę, że wina leży po stronie wszystkich uczestniczących w sprawie. Po stronie powiatu i gminy wina leży dlatego, gdyż nie udzielili nam rzetelnej, fachowej i rzeczowej odpowiedzi, tylko zapewniono nas że wszystko jest w porządku. Tymczasem na spotkaniu okazało się, że zarówno starosta, jak i burmistrz nie czują się upoważnieni do podpisania tego aktu, bo nie zgadzają się założeniami w strategii. Pani burmistrz tłumaczy, że wg ustawodawstwa w zadaniach gminy nie leży zajmowanie się ogrodami botanicznymi, natomiast starosta zwrócił uwagę na brak wytycznych do działania. Szkoda, że usłyszeliśmy to dopiero na decydującym spotkaniu, a nie poinformowano nas o tym wcześniej, co pozwoliłoby nam zweryfikować zapisy w strategii. Tym bardziej dziwi nas stwierdzenie starosty, że zabrakło wytycznych do działania, podczas gdy zostały one dokładnie określone w strategii Koalicji i wcześniej starosta nie wyraził co do nich żadnych uwag. Nasza wina tkwi w tym, że zbyt ufaliśmy starostwu i gminie, myśląc, że ich zapewnienia na piśmie są rzetelne, a mało uwagi poświęciliśmy rozmowom w cztery oczy, aby upewnić się, czy rzeczywiście są zgodni odnośnie założeń w strategii. Można by powiedzieć, że to spotkanie było naszą klęską, zmarnowaniem naszej kilkuletniej pracy. Nie usłyszeliśmy nawet słowa podziękowania za nasz dotychczasowy wkład w ratowanie Pomologii. Jednak nie można jednoznacznie stwierdzić klęski, gdyż mimo niepodpisanego aktu pocieszające jest to, że frekwencja przerosła nasze oczekiwania, jest duże zainteresowanie sprawą Pomologii i padły zapewnienia ze strony starosty, że powiat opolski jest otwarty na temat ratowania Pomologii, że nie jest mu obojętna przyszłość tego bogatego przyrodniczo i kulturowo terenu. Starosta nie jest przeciwko ogrodowi botanicznemu w Pomologii i zaproponował nam współpracę w realizacji projektów, które mają popularyzować Pomologię. W czasie dyskusji okazało się, że należy dopracować wytyczne odnośnie działań na rzecz Pomologii, aby tam docelowo powstał ogród botaniczny. W związku z tym niezwłocznie podjąłem dalsze kroki i 13 stycznia rozmawiałem z panią burmistrz Prószkowa. Zapewniła mnie, że gmina nie wyklucza przyjęcia Pomologii na własność i opracowania nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem ogrodu botanicznego. Jednak wg burmistrz starostwo musiałoby najpierw wystąpić z wnioskiem do gminy o tą zmianę w planie przestrzennym. Jeśli gmina miałaby

zostać właścicielem Pomologii, musiałaby rozpatrzyć, na jakich zasadach mogłaby przyjąć Pomologię na własność, aby było to zgodnie z ustawodawstwem. 14 stycznia rozmawiałem z panią sekretarz Rady Powiatu i doszliśmy do konstruktywnych wniosków. M.in. ustaliliśmy, że Pomologię powinna przejąć gmina lub kompetentna instytucja, która mogłaby właściwie zagospodarować i ochronić Pomologię. Jeśli chodzi o instytucję, najbardziej właściwą jest Uniwersytet Opolski, który posiada odpowiednio przygotowany zespół naukowo badawczy. Pani sekretarz nie widzi przeszkód, aby aglomerację mieszkaniową oddzielić od terenu przeznaczanego pod ogród botaniczny. Tym samym rozwiązałyby to nurtującą nas od dawna sytuację mieszkaniową. Teren Pomologii przecina droga gminna, co spowoduje, że ogród botaniczny będzie i tak podzielony na dwie części. Ustaliliśmy z panią sekretarz, że można wygospodarować jedną całą kamienicę pod działalność ogrodu botanicznego, przesiedlając mieszkańców do drugiej obok wcześniej ją remontując. Ponadto na terenie Pomologii jest jeszcze kilka budynków, które z powodzeniem mogą być wykorzystane jako infrastruktura ogrodu.

Na początku stycznia rozmawiałem z rektorem Uniwersytetu Opolskiego, panią prof. Krystyną Czają, która podtrzymuje swoje stanowisko, że jak najbardziej Uniwersytet jest zainteresowany Pomologią i wręcz nie wyobraża sobie, aby w sprawach Pomologii nie było udziału uczelni. Zaproponowała uczestnictwo zespołu naukowego w pracach przygotowawczych wdrożenia strategii założenia ogrodu botanicznego na terenie Pomologii. Praca zespołu miałaby polegać na przygotowaniu strategii założenia i funkcjonowania ogrodu wraz z budową jego infrastruktury. Strategia byłaby kompleksowa, gdyż obejmowałaby nie tylko założenie i sposób funkcjonowania ogrodu, ale zawierałaby również kosztorys budowy, źródła finansowania, opis procedury związanej z planowaniem przestrzennym i kosztorys opracowania studium wykonalności.

Tymczasem nasze stowarzyszenie zakwalifikowało się do projektu NGO PIPELINE, finansowanego z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, który jest realizowany przez Polski Instytut Biznesu. Projekt polega na przeprowadzeniu nieodpłatnych konsultacji, dotyczących pisania wniosków o dofinansowanie projektów związanych z ochroną zasobów przyrodniczych i kulturowych. Mamy do dyspozycji 120 godzin darmowego poradnictwa z udziałem wykwalifikowanej kadry, czego efektem może być rozpisanie wniosków o dofinansowanie w/w strategii założenia ogrodu botanicznego, do odpowiednich instytucji finansujących takie przedsięwzięcia. Oczywiście wnioski będą uwzględniać wszystkie koszty związane z zakładaniem i funkcjonowaniem ogrodu botanicznego, w tym też koszty opracowania studium wykonalności, które kosztuje nawet kilkaset tysięcy złotych. W tych konsultacjach będzie brał udział zespół naukowy Uniwersytetu Opolskiego i pozostali zainteresowani, w tym nasze stowarzyszenie. Wskazane jest uczestnictwo samorządów gminy Prószków i powiatu opolskiego.

Niebawem wybieram się na rozmowę z zespołem naukowym, aby omówić sprawę realizacji powyższych kroków.

Chcemy podziękować wszystkim, którzy przybyli na spotkanie nie tylko za obecność ale też za aktywne uczestnictwo. Doceniamy fakt, że na spotkanie przyszli przedstawiciele poszczególnych samorządów terytorialnych. Na pewno ma to dla nas ogromne znaczenie. Na pewno spowodowało to ogólne poruszenie i nagłośnienie sprawy Pomologii, potrzeby jej ratowania i ochrony.

mgr Grzegorz Szoltyśik
Prezes stowarzyszenia „Zielona Ziemia”

Załączam projekt strategii, która miała być podpisana 12 stycznia.

OGŁOSZENIE

Członkowie Stowarzyszenie „Zielona Ziemia” będą bardzo wdzięczni za wszelkie listy od Państwa kierowane na email: greszol@wp.pl Czekamy na Państwa opinie, oczekiwania, pomysły, propozycje np. wolontariatu w ewentualnych działaniach na rzecz Pomologii. Wszelkie uwagi i wypowiedzi na pewno będą cenne w tworzeniu opinii publicznej i budowaniu lokalnego społeczeństwa obywatelskiego.